

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΈΚΦΡΑΣΗ ή έκφραση των επενδυτών το 2018

Γράφει ο Αθανάσιος Κατής

Αφορμή για το σημερινό άρθρο στάθηκαν δύο δηλώσεις των αρμόδιων για την ανάπτυξη υπουργών.

• Η πρώτη μας αναφέρει πως η χώρα μας είναι πρώτη σε απορρόφηση πόρων από την ΕΕ στο τρέχον ΕΣΠΑ.

• Η δεύτερη του αρμόδιου υπουργού που μας ζητάει να προφυλαχτούμε από την «έκφραση των επενδύσεων μέσα στο 2018».

Θα μπορούσε κανένας να μην λάβει υπόψη του αυτές τις ανακοινώσεις και να τις θεωρήσει ως δηλώσεις στη σφαίρα του επιθυμητού. Από τη στιγμή όμως που και οι δύο παράγοντες χειρίζονται τον τομέα της επιχειρηματικής ανάπτυξης και έχουν πλέον ιστορία στο χώρο δεν μπορεί να μην σου δημιουργεί περίεργες σκέψεις το διάβασμα αυτών των ανακοινώσεων.

Ας δούμε λοιπόν τι έχουν πετύχει οι δύο υπουργοί, ο καθένας στον τομέα του.

Ο πρώτος ως υπεύθυνός του ΕΣΠΑ

Το Δεκέμβριο του 2014 και αρκετά σύντομα σε σχέση με άλλες προγραμματικές περιόδους, όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ είχαν εγκριθεί από την ΕΕ. Θεωρητικά η κυβέρνηση θα μπορούσε, από την αρχή του 2015, να ξεκινήσει τη διαδικασία προκήρυξης των προγραμμάτων.

Είχαμε τότε εκλογές και η νέα κυβέρνηση θέλησε να βάλει τη δική της σφραγίδα στα προγράμματα και αυτή χρειάστηκε 16 μήνες μέχρι να φτάσουμε στο Μάρτη του 2016 να έχουμε τις πρώτες προκηρύξεις 4 προγραμμάτων που αφορούσαν την επιχειρηματικότητα.

Περιχαρείς οι γραμματείς των υπουργείων, στην αρχή του 2016, μας ανακοίνωναν τα χρονοδιαγράμματά τους που ούτε λίγο ούτε πολύ το Σεπτέμβριο του 2016 θα είχαμε τα πρώτα χρήματα στην αγορά από τις εγκεκριμένες επενδύσεις που θα είχαν λάβει και αξιολογήσει.

Οι επενδυτές λοιπόν μέχρι τις αρχές του Ιουλίου του 2016 είχαν υποβάλει τις προτάσεις τους στα προγράμματα των πτυχιούχων, των νεοφυών επιχειρήσεων, των μεταποιητικών και των τουριστικών επιχειρήσεων.

Το Σεπτέμβριο, που θα έτρεχε το χρήμα, δεν είχε καν ξεκινήσει η αξιολόγηση των προγραμμάτων αφού τότε διαπιστώθηκε ότι τα πληροφορικά συστήματα διαχείρισης των προγραμμάτων δεν ήταν έτοιμα. Έτσι οι πρώτες αξιολογήσεις ξεκίνησαν να δίνουν αποτελέσματα στο τέλος του 2016 για να ακολουθήσει η συλλογή δικαιολογητικά ώστε να εκδοθούν οι τελικές και οριστικές αποφάσεις ένταξης των επενδύσεων για να ακολουθήσει η διετής διάρκεια υλοποίησης των έργων.

Σήμερα λοιπόν, στην αρχή του 2018, έχουμε την παρακάτω εικόνα.

Στο πρόγραμμα των πτυχιούχων και για τον πρώτο του κύκλο αφού τώρα τρέχει και ο δεύτερος, έχουν σχεδόν εκδοθεί οι αποφάσεις και κάποιοι πρώτοι νέοι επιστήμονες έχουν υποβάλλει και δικαιολογητικά για την εκταμίευση των πρώτων δόσεων. Ας σημειωθεί ότι λόγω της πλαδαρότητας του προγράμματος σε σχέση με τους προϋπολογισμούς, είχαν υποβληθεί περίπου 15.000 αιτήσεις και μετά τις αλληπάλληλες αύξησεις του προϋπολογισμού έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα ποσοστό κάτω του 20% των προτάσεων ενώ οι υπόλοιπες απορρίπτονται λόγω έλλειψης κονδυλίων.

Το γεγονός δε ότι δεν έχουν βγει οριστικές αποφάσεις για όλους στερεί, από όσους θεωρούν ότι έχουν αδικηθεί στην αξιολόγηση, τη δυνατότητα υποβολής των προβλεπόμενων ενστάσεων. Κανένας σήμερα δεν μπορεί να απαντήσει θετικά πότε θα ολοκληρωθεί πλήρως η διαδικασία αξιολόγησης και έκδοσης οριστικών αποφάσεων για τις 15.000 αιτήσεις 19 μήνες μετά την υποβολή τους.

Αντίστοιχη εικόνα παρουσιάζει και το πρόγραμμα των νεοφυών επιχειρήσεων με αυτό όμως να μην έχει εκταμιευθεί ούτε ένα ευρώ αφού το πληροφοριακό σύστημα δεν είναι έτοιμο για τη διαδικασία υποδοχής αιτήσεων ελέγχου και εκταμίευσης των ποσών των πρώτων δόσεων. Ας σημειωθεί ότι το πρόγραμμα αφορά επιχειρήσεις που έχουν ιδρυθεί εδώ και μήνες από πρώην ανέργους. Ελπίζεται ότι σύντομα θα ολοκληρωθεί και σε αυτό το πληροφοριακό σύστημα και θα αρχίσει δειλά - δειλά η πληρωμή των πρώτων επενδυτικών σχεδίων.

Το τρίτο πρόγραμμα αφορά τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, το χονδρικό εμπόριο και υπηρεσίες. Σήμερα 19 μήνες μετά την υποβολή έχουν εκδοθεί ελάχιστες πρώτες εγκρίσεις και αναμένεται, άγνωστο πότε, να ολοκληρωθούν οι εντάξεις στο σύνολό τους και να εκδοθούν οι οριστικές αποφάσεις για όλους ώστε να κλείσει και ο κύκλος των ενστάσεων που σήμερα δεν μπορούν να γίνουν αφού οι αδικηθέντες δεν έχουν και δεν αναμένεται σύντομα να έχουν τις αποφάσεις απόρριψης των προτάσεων τους καθώς και τους λόγους απόρριψής. Το ίδιο βεβαίως ισχύει και για τις νεοφυείς επιχειρήσεις που αναφερθήκαμε παραπάνω.

Τέλος για το τέταρτο πρόγραμμα, αυτό του τουρισμού, που οι προτάσεις του κατατέθηκαν την ίδια περίοδο με τα υπόλοιπα προγράμματα, μέχρι σήμερα έχει ανακοινωθεί ο προσωρινός κατάλογος των θετικών προτάσεων και ακολουθείται η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών που απαιτεί, με βάση την μέχρι τώρα εμπειρία δυο-τρεις μήνες για να ολοκληρωθεί και τότε θα αναμένουμε τις πρώτες εντάξεις στο πρόγραμμα. Για το πότε δε να φτάσουμε να λάβουν αποφάσεις και οι απορριφθείσες προτάσεις σήμερα αυτό δεν μπορεί να προσδιοριστεί.

Πρόσφατα ανακοινώθηκε και το πρόγραμμα συμμετοχής των εκθέσεων που με βάση το σχεδιασμό του από τις 8 Ιανουαρίου 2018 θα δεχόταν προτάσεις. Όμως στις 30/12/17 ανακοινώθηκε η πρώτη παράταση που αναφέρει ότι προτάσεις δεν μπορεί να δεχτεί πριν τις 18/1/2018. Προφανώς το πληροφοριακό σύστημα δεν είναι έτοιμο ακόμη και ας είχε προσδιοριστεί ο χρόνος υποβολής.

Μέσα στην κρίση χιλιάδες επιχειρήσεις έχουν υποβάλει τις προτάσεις εκσυγχρονισμού τους ή και ίδρυσης τους και αντί η πολιτεία να ολοκληρώσει άμεσα τις διαδικασίες και να δοθούν τα χρήματα άμεσα σήμερα 20 μήνες μετά παρακολουθούν το γαϊτανάκι των συνεχών τροποποιήσεων των κανονισμών των προγραμμάτων αλλά δεν βλέπουν αποφάσεις ένταξης να φτάνουν σε αυτές με ότι μπορεί να σημαίνει αυτό για τον προγραμματισμό τους αλλά και την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού στη διεθνή κυρίως αγορά.

Ας σημειωθεί ότι για το σύνολο της καθυστέρησης η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά και μόνο το υπουργείο και όχι τους ενδιαμέσους φορείς υλοποίησης των έργων που είχαν και έχουν την ετοιμότητα ανταπόκρισης σε ελάχιστο χρόνο στο έργο που τους αντιστοιχεί. Έτσι στην επόμενη προγραμματική περίοδο θα πρέπει να απαιτηθεί από τις περιφέρειες η πλήρης αποκέντρωση της υλοποίησης των έργων αυτής της μορφής αν θέλουμε να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα.

Αναπτυξιακός Νόμος

Ο δεύτερος υπουργός, ως υπεύθυνος του αναπτυξιακού νόμου και των μεγάλων επενδύσεων

Μας ανακοινώνει ότι το 2018 θα έχουμε έκρηξη επενδύσεων και αυτό τη στιγμή που οι επενδύσεις του αναπτυξιακού νόμου έχουν παρόμοια πορεία με αυτές του ΕΣΠΑ.

Έτσι η ψήφιση νέου αναπτυξιακού νόμου, από την τωρινή κυβέρνηση, χρειάστηκε περίπου δύο χρόνια για να φτάσει στη βουλή και ψηφιστεί και οι πρώτες επενδύσεις, περίπου 800 σε όλη την Ελλάδα, έχουν υποβληθεί για αξιολόγηση και έγκριση από το τέλος Φεβρουαρίου 2017. Αυτές οι επενδύσεις για ένα πολύ μεγάλο διάστημα ανέμεναν την ολοκλήρωση του πληροφοριακού συστήματος ώστε να μπορούν να αξιολογηθούν. Σήμερα οι πληροφορίες λένε πως όλες βρίσκονται στο στάδιο αξιολόγησης και βεβαίως όλοι οι επενδυτές βρίσκονται σε αναμονή για το τι και πότε θα πρέπει να αποφασίσουν με βάση τις προτάσεις που έχουν υποβάλει ένα χρόνο πριν.

Και ενώ ακόμη δεν έχουμε φτάσει στην τελική έγκριση των επενδύσεων της πρώτης περιόδου του 2017 σήμερα έχει ανακοινωθεί και τρέχει η προθεσμία για την υποβολή νέων προτάσεων του αναπτυξιακού για δεύτερη φορά και αυτή λήγει στο τέλος του Φεβρουαρίου του 2018.

Το ερώτημα όμως που πλανάται στους επενδυτές είναι: να υποβάλλω πρόταση να έχει την τύχη των προηγούμενων; Αξίζει να το κάνω; Και βεβαίως σε αυτό δεν υπάρχουν απαντήσεις.

Μείωση των δόσεων των παλιών αναπτυξιακών νόμων

Μέσα όμως σε όλα αυτά τα αρνητικά δεν θα πρέπει να παραλείψουμε να αναφερθούμε και σε μια σημαντική απόφαση του υπουργού.

Είναι η απόφαση που αίρει την αδικία που είχε επιβάλει ο τωρινός αναπτυξιακός νόμος στις επενδύσεις των προηγούμενων νόμων 3299/2004 και 3908/2011 οι οποίες θα πληρώνονταν σε 7 δόσεις το ποσό της αναλογούσας επιχορήγησης.

Με βάση την απόφαση που πρόσφατα υπογράφηκε οι δόσεις της επιδότησης που αντιστοιχούσαν από την τρίτη μέχρι την έβδομη δόση γίνονται πλέον μία για όποιο ύψος επένδυσης και από όποιο φορέα και αν έχει εκδοθεί η απόφαση υπαγωγής.

Έτσι στο στάδιο ολοκλήρωσης των επενδύσεων τους οι επενδυτές θα λάβουν σε μια δόση το σύνολο της επιδότησης που τους αντιστοιχεί αντί των τεσσάρων που ο τελευταίος νόμος όριζε. Αυτό είναι μια σημαντική αλλαγή που θα βοηθήσει στη ρευστότητα των επιχειρήσεων που θα ολοκληρώσουν επενδυτικά έργα των δύο προηγούμενων νόμων.

